

Stichting Muziek op Stapel, Stapel op Muziek

Jaarverslag 2020

Inleiding

Het jaar 2020 zal in ons geheugen gegrift blijven als het jaar van de Covid-19-pandemie. Nederland werd hard getroffen, en niet alleen op medisch gebied. Ook de economie en de culturele sector, met name de podiumkunsten, kregen zware klappen te verduren. Uiteraard heeft Muziek op Stapel vooral te maken gehad met musici en muzikliefhebbers die teleurgesteld werden door afgelaste concerten. Ondanks de beperkende coronamaatregelen is het ons gelukt in 2020 vijf concerten te organiseren. Van de geprogrammeerde concerten moesten het concert door het Apollo Ensemble (Johannes Passion) op 29 maart en het concert van Camerata RCO op 9 mei geannuleerd worden. Op 9 oktober zou voor de derde keer een concert voor basisschoolleerlingen gehouden worden. Helaas moest ook dit concert vlak voor die tijd geannuleerd worden vanwege de onrust rond de naderende gedeeltelijke lockdown. Met de betreffende musici zijn afspraken gemaakt voor een optreden in 2021. Aan het einde van de eerste, "intelligente", lockdown werd Muziek op Stapel benaderd door de musici Robert Smith (cello/viola da gamba) en Israel Golani (theorbe) met het verzoek om een concert met hen te organiseren. Onder de toen geldende anderhalvemeterregel hebben we 37 mensen een plaats kunnen bieden. Zo vond dus op 4 juli een extra concert plaats in de Bonifatiuskerk. Het dorp Oldeberkoop beschikt over een M(ulti) F(unctionele) A(ccommodatie), Mejander geheten - met o.a. een toneelzaal - die onder de geldende beperkingen aan ongeveer 50 mensen plaats biedt. We besloten om het eerste concert na de zomer hier op proef te laten plaatsvinden. We vonden het trio Niek Baar (viool), Ben Kim (piano) en Ella van Poucke (cello) bereid om een ingekort programma 2 keer uit te voeren. Echter, zowel het publiek, de musici als het bestuur vonden de akoestiek van de zaal onvoldoende. Er werd besloten om de volgende concerten weer in de Bonifatiuskerk te organiseren. Na een wat preciezer meting bleek het mogelijk om per concert 43 mensen te kunnen ontvangen. De overheidsmaatregelen van 14 oktober haalden ons echter in met een beperking tot maximaal 30 bezoekers. In overleg met de musici werden de concerten van 25 oktober en 12 december in een ingekorte versie 3 keer uitgevoerd voor 30 toehoorders (het max30-regiem). De, op advies van het OMT (Outbreak Management Team), afgekondigde overheidsmaatregelen zijn door ons steeds strikt opgevolgd. Het zorgde ervoor dat zowel musici als publiek zich veilig voelde vóór, tijdens en na de concerten.

Activiteiten

In 2020 had Muziek op Stapel 6 "reguliere" concerten geprogrammeerd en daarnaast een scholierenconcert. De algehele programmering, inclusief de scholierenconcerten leent zich door de diversiteit, zowel qua inhoud, instrumentatie en vocaal zeer goed voor een laagdrempelige kennismaking met de klassieke muziek. In de praktijk blijkt dit ook zo te werken. Het programma zag er als volgt uit:

29-02-2020 (20 u): Helikon Quartet

29-03-2020 (15 u): Apollo Ensemble

09-05-2020 (20 u): Camerata RCO

12-09-2020 (20 u): Niek Baar (viool), Ben Kim (piano) en Ella van Poucke (cello)

25-10-2020 (15 u): Erik Bosgraaf met Ensemble Cordevento

12-12-2020 (20 u): Margaretha Consort met Roelien van Wageningen (alt) en Margreet Rietveld (sopraan)

09-10-2020 (10 u, 11.30 u, 13.30 u): scholierenconcert door Vespucci Kwartet met Steef Hupkes (verteller)

Muziek op Stapel dacht met dit programma weer iets moois te kunnen bieden aan haar trouwe schare bezoekers en ook nieuwe belangstellenden te kunnen enthousiasmeren.

Het concertseizoen verliep echter, zoals al vermeld, geheel anders.

Op zaterdagavond 29 februari trad het talentvolle, jeugdige **Helikon Quartet** op voor een goed gevulde Bonifatiuskerk. Het programma bestond uit strijkkwartetten van W.A. Mozart, Felix Mendelssohn en zijn zus Fanny Mendelssohn. Het publiek was lovend over het optreden; vooral het werk van Fanny Mendelssohn werd zeer gewaardeerd. Retrospectief blijkt dit het enige "normaal" verlopen concert van 2020 te zijn geweest!

Op 23 maart kondigde het kabinet een "intelligente" lockdown af, hetgeen o.a. inhield dat alle bijeenkomsten verboden waren. Deze maatregel zou tot 1 juni duren, met als gevolg dat Muziek op Stapel de concerten van 29 maart (Johannes Passion door **Apollo Ensemble**) en 9 mei (**Camerata RCO** met klarinetkwintetten) helaas moest afgelasten.

Per 1 juni werden de beperkingen enigszins verlicht en waren bijeenkomsten van maximaal 30 personen (exclusief medewerkers) toegestaan. Vanaf 1 juli werd de maatregel verruimd tot de anderhalvemeterregel: bijeenkomsten werden weer toegestaan onder handhaving van een onderlinge afstand van 1,5 meter. Voor de Bonifatiuskerk zou dat 7 extra plaatsen opleveren. Een latere, nauwkeurige meting leverde nog 6 plaatsen extra op.

Op 4 juli trad het duo **Robert Smith** (viola de gamba) en **Israel Golani** (theorbe/barokgitaar) op met werken van Marin Marais. Zij hadden Muziek op Stapel enkele weken tevoren benaderd met het verzoek om samen met hen een extra concert te organiseren. Het lukte ons om dit op korte termijn te realiseren. Voor een enthousiast klein publiek en even enthousiaste musici was dit weer een lichtpunt in een toch wat donkere periode.

Op zaterdagavond 12 september werd op proef de MFA "Mejander" gebruikt als concertlocatie. Het trio **Niek Baar** (viool), **Ben Kim** (piano) en **Ella van Poucke** (cello) was bereid om 2 keer een ingekort, pauzeloos programma, bestaande uit het pianotrio nr 2 in Es-groot van Franz Schubert, uit te voeren voor in totaal 76 toehoorders. De concerten waren dus niet uitverkocht, naar wij begrepen enerzijds door enige huiver voor het virus en anderzijds de minder sfeervolle locatie. Uit de on-line-enquête, die na het concert werd gehouden, liet het publiek weten zeer te spreken te zijn over de kwaliteit van de uitvoering door de musici. Men gaf echter ook aan dat de akoestiek en de ambiance van de MFA ver beneden de maat waren en men miste de sfeer van de Bonifatiuskerk. Van de musici hoorden we soortgelijke geluiden. Het bestuur heeft daarop besloten de volgende concerten weer in de Bonifatiuskerk te laten plaatsvinden.

Op zondagmiddag 25 oktober werd door **Erik Bosgraaf** (blokfluit) en **Ensemble Cordevento** een ingekort programma 3 x uitgevoerd (onder het max30-regiem) voor in totaal 84 mensen. Het publiek genoot van een prachtig concert en de musici waren duidelijk erg ingenomen met de mogelijkheid weer eens op te kunnen treden.

Tenslotte trad op zaterdagavond 12 december het **Margaretha Consort** op met **Margreet Rietveld** (sopraan) en **Roelien van Wageningen** (alt). Ook deze keer werd een ingekort programma 3 x voor in totaal 85 toehoorders uitgevoerd. Het was een prachtig, sfeervol kerstconcert met fantastische zangeressen. Er werden recitatieven en aria's uit de Messiah (Händel), het concerto grosso "Per la Notte di Natale" (Corelli) uitgevoerd; daarnaast een werk van Praetorius en een Duitse traditional. Publiek en musici waren zeer content. Het concert werd op initiatief van het Margaretha Consort opgenomen en zal te zijner tijd via YouTube te zien zijn.

Uiteindelijk bleek dit laatste concert net op tijd vóór de 2^e lockdown die op 15 december werd afgekondigd.

Ondanks de vele wisselende Covid-19-beperkingen is het Muziek op Stapel gelukt om van de 6 geprogrammeerde concerten er 4 te laten doorgaan. Daarnaast konden we voor een ensemble een extra concert organiseren. Helaas waren we gedwongen het concert voor leerlingen van de regionale basisscholen af te gelasten. Met de gedupeerde musici is afgesproken dat zij in 2021 alsnog uitgenodigd worden om bij Muziek op Stapel op te treden.

Ondanks de beperkingen kan er toch teruggekeken worden op een goed concertseizoen. Ons publiek en de musici waren zeer tevreden over de mogelijkheid om ondanks de vele, wisselende beperkingen actief of passief van prachtige muziek te genieten. Ook in 2020 heeft Muziek op Stapel zowel aan gerenommeerde musici en ensembles, als aan jonge talenten een podium kunnen bieden. De musici komen graag terug, omdat ze het aandachtige, enthousiaste publiek, de akoestiek en de sfeer in de Bonifatiuskerk waarderen. Muziek op Stapel heeft inmiddels een schare trouwe bezoekers, onder wie

46 abonneementhouders, en daarnaast een groeiende groep die zo nu en dan een concert bijwoont. Hoewel de concerten korter van duur waren, de programma's ook navenant kleiner waren, maar de kaartprijs niet lager, werd dit door het publiek voor lief genomen. Muziek op Stapel is hun hiervoor erkentelijk. De kaartprijs voor de uitgevoerde, ingekorte concerten varieerde van € 15 tot € 25. Ook onze 46 abonneementhouders, die niet het volle pond voor hun geld kregen in 2020, zijn we dankbaar voor hun begrip. De gelden voor de concerten die niet doorgingen zijn gerestitueerd, waarbij sommigen aangaven dit geld maar aan een goed muzikaal doel te besteden.

Externe contacten

Ook in 2020 was er met enige regelmaat contact met het College van Kerkrentmeesters van de Bonifatiuskerk. Men was op ons verzoek gelukkig bereid om voor het concert van 5 juli, waarbij slechts 35 toehoorders konden zijn, de huurprijs van de kerk te reduceren, wat weer enige financiële verlichting gaf.

Met het bestuur en de vrijwilligers van de MFA "Mejander" was een zeer plezierige en constructieve samenwerking voor, tijdens en na het gebruik van het gebouw voor het concert op 12 september. De goede samenwerking met stichting Kunst en COO heeft in 2020 helaas niet mogen resulteren in een scholierenconcert. We rekenen erop dat Covid-19 in 2021 niet weer roet in het eten strooit.

Interne organisatie

Bij de organisatie van de concerten wordt het bestuur bijgestaan door een groep van 4 vrijwilligers, van wie 1 zich tijdens de coronaperiode tijdelijk terugtrok. De samenstelling van het bestuur bleef in 2020 ongewijzigd:

- Sylvia Hosman-Benjaminse, voorzitter
- Simon Been, secretaris
- Chris Breider, penningmeester
- Willemine Nieuwe Weme, lid
- Victoria Nair-Price, lid

Het Comité van Aanbeveling (CvA) bestaat uit:

- Geert Jan Douma, algemeen directeur Douma Staal B.V.
- Ab Koster, hoornist en emiritus-hoogleraar aan de Musikhochschule in Hamburg
- Peter Stotijn, oud-solobassist Residentieorkest, oud-docent contrabas Conservatorium Amsterdam.

De jaarlijkse bijeenkomst met het Comité van Aanbeveling kon helaas dit jaar alleen digitaal plaatsvinden. Desondanks was zowel het voltallige bestuur als het voltallige Comité daarbij aanwezig. Het bleek weer hoe nuttig een kritisch, constructief meedenkende toezichthouder kan zijn. De problemen rond COVID-19, de beperkende maatregelen en de gevolgen voor stichting, musici en publiek werden uitvoerig besproken. Diverse oplossingen en aanpassingen werden aangedragen. Het stichtingsbestuur is zeer erkentelijk voor de inzet van ons Comité van Aanbeveling.

Financiën

In 2020 zijn dus uiteindelijk 5 concerten daadwerkelijk uitgevoerd. Het maximumaantal bezoekers was door de COVID-19 maatregelen bij 4 van de 5 concerten aanzienlijk beperkt. Deze concerten werden door 424 bezoekers bijgewoond, een gemiddelde van 85 per concert (vóór de coronapandemie was dit de laatste jaren gemiddeld 110). Het aantal betalende bezoekers was gemiddeld 76 per concert (vóór corona gemiddeld 95).

De stichting beschikt over een eigen Continuïteitsfonds, een klein fonds om op terug te vallen indien de continuïteit van de programmering in gevaar komt. Ook in 2020 heeft Muziek op Stapel hiervan geen gebruik hoeven te maken o.a. dankzij extra subsidies van het Fonds Podium Kunsten en Provincie. De Provincie Fryslân zegde subsidie toe voor 3 concerten waarvan er 2 geannuleerd werden, zodat uiteindelijk voor 1 concert subsidie werd toegekend en ontvangen. Inmiddels is de betreffende Provinciale subsidieregeling helaas opgeheven.

Er worden geen beloningen verstrekt aan bestuurders of vrijwilligers.

Het jaar 2020 werd in financieel opzicht weer gezond afgesloten.

Publiciteit en aantrekken van nieuwe bezoekers

Voor ieder concert worden ongeveer 600 nieuwsbrieven verstuurd; soms wordt vlak voor een concert nog een reminder gestuurd. Daarnaast wordt publiciteit gezocht via persberichten aan de lokale media, het ruim verspreiden van affiches en flyers en vermelding van de concerten op de website van VanPlan. Ook de door velen als fraai en informatief geduide website van Muziek op Stapel, steeds bijgehouden door een van de bestuursleden, speelt een grote rol in het informeren van onze vaste, maar ook de nieuwe, bezoekers van onze concerten. De bezoekers zijn vooral afkomstig uit Friesland, Overijssel, Drenthe en Groningen. Toch weten ook muziekliefhebbers uit andere regionen ons te vinden; vaak wordt dit gecombineerd met andere culturele uitstapjes in Friesland. Helaas hebben de coronamaatregelen in 2020 niet alleen culturele mogelijkheden beperkt, maar ook die van de plaatselijke horeca waarmee we een goede samenwerking hebben.

Om nieuwe doelgroepen te bereiken is de toegangsprijs voor jongeren tot 21 jaar sinds jaar en dag slechts € 10,00 per concert. Daarnaast kunnen maximaal 8 leerlingen van basis- en voortgezet onderwijs gratis een concert bijwonen. Er wordt niet alleen actief gewerkt aan het werven van jong publiek door Muziek op Stapel; mensen met een beperking en ouderen, die niet meer zelfstandig een concert kunnen bezoeken, mogen hun begeleider gratis meenemen. Het bestuur heeft echter besloten om tijdens de coronabeperkingen geen vrijkaarten te verstrekken. We hopen uiteraard dat we deze maatregel in de loop van 2021 weer kunnen schrappen.

Privacyregeling

Muziek op Stapel heeft een privacyverklaring die voldoet aan de eisen van de sinds 2018 geldende Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De privacyverklaring is op de website gepubliceerd en is te downloaden.

Conclusie

Muziek op Stapel kijkt met gemengde gevoelens terug op het concertseizoen 2020, waarin we door onvoorziene omstandigheden zowel musici als (aspirant) muziekliefhebbers meerdere keren moesten teleurstellen. Toch hebben we met veel improviseren 5 concerten kunnen organiseren, waardoor veel mensen, musici en toehoorders, een mooie middag of avond hebben kunnen beleven. Toehoorders gaven aan 'Blij te zijn er even uit te kunnen, zowel fysiek als psychisch'.

Helaas zal ook het programma van 2021 getekend worden door de coronabeperkingen. Enerzijds door annulering(en), anderzijds door verplaatsen van geannuleerde concerten van 2020 naar 2021. Ook het afgelaste scholierenconcert van 2020 is geagendeerd in 2021.

Stichting Muziek op Stapel, Stapel op Muziek is erkentelijk voor de subsidie, respectievelijk sponsoring van Fonds Podium Kunsten en de Provincie Fryslân.

Ook in turbulente tijden blijft het bestuur zorgdragen voor een gedegen financiële huishouding, fondsen- en subsidiewerving, en voor voldoende PR. Het bestuur streeft naar het aanbieden van muziek van hoge kwaliteit voor een redelijke prijs om zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid te geven ervan te genieten. Wanneer we, ondanks alle beperkingen, ervaren dat musici en publiek onze inspanningen waarderen, geeft het bestuurswerk veel voldoening.